

PRINCIPATELE-UNITE.

DÎMBOVITA

FŌIĂ POLITICĂ ȘI LITTERARIĂ

Redactorŭ Responsabile RADU IONESCU.

Acestă fŃiă esse de două ori pe septămână Merceura și Sambata Prețulŭ abonamentuluŭ pentru un anŭ 24 Sf. Pentru 1/2 " 12 " Trei luni. . . . 6 " O liniă pentru anunțuri se va plăti cu 30 p.

Abonarea se face la Redacțiune Otelulŭ Germani No. 27 strada Nemțiască, iar prin districte la D. secretari de Administrațiunii. Ori ce abonamentŭ trebuie plătitŭ îndată cu subscrierea.

O lege electorale fŃrte întinsă. Unirea ambelorŭ ministere sub alesulŭ poporului românŭ de la 24 Genariŭ.

Țeraniŭ să devia cetățeni și liberi prin a lorŭ improprietărire cu despăgubire.

Armarea țerelorŭ in ostire regulată, rezervă și glŃte armate.

INSCIINȚIARE.

Administrațiunea aqwestui jurnalŭ s'a mutatŭ in Otelulŭ Germani Strada Nemțiască No. 27.

Domniŭ abonați allŭ quărŃrŭ abonamentŭ a espiratŭ suntŭ rugați a bine-voi să trimită la administrațiune plata cuvenită, reinnoindŭ abonamentulŭ D-lorŭ.

Bucuresci, 27 Maiŭ.

OAMENI SI PRINCIPIE.

Kândŭ o națiune intră ne kallea progressivŭ trebziŭ totŭ-de-șna s'z aibz in vedere principie; s'z se kondskz dznz principie, s'z nziŭ bazea organizării salle ne principie. Importanța principielorŭ intr'o societate este mare mi inkontestabile, mai kș seamz intr'o societate ka a noastrz ajnsz, printr'znŭ nefericitŭ regimŭ de korranjiune morale, intr'o stare din velle mai triste.

In societatea noastrz se poate tgrzdi oare ayeastz stare de korranjiune? Amŭ verchetatŭ vr'odatz bine ce sntemŭ mi pentrz ce sntemŭ auia? Kari sntŭ principiele intr'dzvinatē in ayeastz societate? Daka ayeeste principie sntŭ relle, se lzntz vine-va a le smslge snre a imnlnnta altele drente mi solide?

Cine s'a denrinsŭ a osserva drentz, a jzdeka kș nenrtinire, mi kastz a vercheta ayeeste kestioni este kș adevratz nefericitŭ nentrz resltatzlŭ tristŭ la kare poate ajnge.

Nz viŭ astz-zŭ ka s'z indkotrinesŭ; indoktrinarea este zn reŭ mare nentrz o societate kare inchepe in toate, fiindŭ-kz este mrginitz, esklsivz, mi inkide jzdekata intr'znŭ verks strimtŭ.

Nz viŭ earz kș pretenjiunea d'a moralisa societatea; trebzinga de mslgi e simgitz, mi este poate o datoriz, dar ayeastz pretenjiune, kiar dreantz se fiz, revolteasz totŭ-de-șna, osteneste mi trece ne lzatz in konsiderare. Reknoastemŭ adese noi singzri ce sntemŭ dar nz nermitemŭ alto-

ra s'z ne o snziŭ. Ayeasta ar fi o nebsnie, o aksare, o krime.

Viŭ astzŭ a konstata znŭ fantŭ mi m'z voiŭ onri ayi. Viŭ s'z verchetesŭ mi s'z aretŭ kkratŭ kari sntŭ oamenii mi kari sntŭ principiele.

Krezŭ kș ayeasta e singsrslŭ mijlok de a nntea vine-va s'z se orientese nziŭ in ayeastŭ amestekŭ de lznte, de interese, de oamenii mi de principie. Pe ce te nojiŭ basa? In vine te nojiŭ inkrede? Pe vine s'z askslgi? O idez este infruziatz in mai mlte kinszi, znŭ principie este esplikatz in deosebite ingelesszi, znŭ fantŭ sevzmit este verchetatŭ de fie-kare dznz plzchere, znŭ partitŭ este kondamnatŭ de zniŭ mi trmbigatz de algiŭ. Znde este adeverslŭ mi ksm se noate afla? De znde s'z plekzmk ka s'z ajngemŭ odatz a nz ne mai rztzci in annguzirile noastre, a nz mai kondamna kș nedrentate, a nz mai anera mi inbzga ceia ce trebziŭ aksatz mi bizisitŭ? Sntŭ ayeaste interese in lzntz in ktz nentrz jzdekarea ayellziami fantŭ, zniŭ te anroz, algiŭ te kondamn. Cine este sincerŭ? Cine este de rea kredingz.

II.

Cei kari se grzeskŭ attinmi de snsssele noastre notŭ s'z ne kondamne, dar ayeasta nz ne va onri a snzne kkratŭ ceia ce kredemŭ desnre oamenii mi desnre principie.

Oamenii notŭ fi jzdekagiŭ saŭ nz? Daka sntŭ jzdekagiŭ, prin ce mijlokŭ ne amŭ nstea konvinge kș nz sntemŭ inmelagiŭ? Oare ne ar zice vine-va kt n'avem drentate kndŭ amŭ snzne kș fantele sntŭ singsrslŭ mijlokŭ.

In verkslŭ lzntelorŭ politice in kare ne strngemŭ din ce in ce mai mltz, ce felŭ sntŭ oamenii mi ce felŭ lzkesŭ?

Resltatzlŭ la kare vomŭ ajnge este tristŭ mi deskragitorŭ, dar sntemŭ datorŭ a'llŭ snzne. Poate s'z eassz znŭ mikŭ adeverŭ mi totŭ este bine.

Oamenii la noi se aksz zniŭ ne algiŭ, mi adesea vedemŭ esnsesiunii brtate, injzrtoarie, revoltante. Kari sntŭ cei bnŭ, kari sntŭ cei rei?

Vedemŭ akszri serioase mi nz vedemŭ fante invederate; vedemŭ assemine lasde nemzsrate mi

nz vedemŭ kvinte drente. Este bine? este reŭ?

Amŭ zissŭ mi vomŭ zice mereŭ kș regimslŭ detestabile allŭ trekstzslŭ ne a korrantŭ kș deszvuzire. Vom reveni nekontenitŭ asznra ayeastz fantŭ tristŭ, fiindŭ kș d'ayi vine totŭ reslŭ. Minte ayeeste korrantŭ, inima korrantŭ, kornslŭ este korrantŭ, totŭ este korrantŭ, mi nz essageresŭ nimikŭ mai mltz de cea ce este in realitate.

S'z nz ne kredemŭ attinmi, s'z nz ne kredemŭ smiligiŭ daka reknoastemŭ mi konstatzmk ayeastŭ reŭ, fiindŭ-kz din nefericire ayeasta este znŭ adevrzŭ. Pentrz ce s'z ne askndemŭ, nentrz ce s'z ne fiz rzvine, daka togiŭ dorimŭ mi ne silimŭ a ne indrenta? Nz este mi mai kondamnabile a strzri in ayeastŭ reŭ mi a ne affnda mi mai mltz intr'inszlŭ?

III.

Sistemslŭ reglamentariŭ, prin kombinarea sa gremitz de legi nedrente mi asznrituarie, ne-a arznkatŭ in korranjiunea in kare ne aflzmk astz-zŭ. Ayeastŭ regimŭ a kreatŭ privilegie abszrde kare eŭ prodssŭ arbitrarislŭ, asznrire din partea yellsltare, invidia mi zra din harte a yellsl anpsatz; a kreatŭ privilegie kari aŭ fostŭ privile ka znŭ drentz de cei kari le avea snre a se denzta de monolsl nedrentzmitŭ, mi a nzne kredinga lorŭ in streini, nerzndŭ amorslŭ de geara lorŭ; snre a face znŭ monolŭ din fonkjiuni ka s'z mi m'reaskz stzrile jefzindŭ ne statŭ mi ne cei serayŭ, ne avzndŭ s'z dea sokotealz la nimeni; snre a invzgia ne oamenii serviŭ, lingzmitŃri, s'z se teraskz, fiz simtimentŭ de onoare mi demnitate, ka s'z se anronie de cei tari, s'zŭ ajste in abzsrile lorŭ, in fantele lorŭ degrzdituarie; snre a gine ne monslŭ, in nestiingz ka s'z nz kzoaskz ksm este mi ksm poate fi, ka s'z nz noatz jzdeka ne nimeni mi nimik, ka s'z nz noatz sti de znde vine reslŭ mi ksm illŭ poate vindeka.

Amoare nentrz streini mi linsz de natriotism, pretenjiuni ridikzle d'aristokratiŭ mi de klassi, obiceizi degrzdtuarre de servilitate, smilingz mi lingzuire inaintea yellorŭ de la nstere, obiceizi rzminoase d'a vinde drentatea, d'a rni bnslŭ yellsl serakŭ, d'a agonisi din fonkjiuni kase, monie,

FOILETONU.

OPI DE FERICIRE.

(Urmare).

Amŭ trecutŭ repede peste anii copillăriei melle. Atunci aŭ cursŭ pentru mine dzlile quele mai frumŃse, quelle mai senine. Ŗi atunci dorinția mē făcea să suferŭ, mē făcea tristŭ, mē făcea mai gānditoriŭ de quātŭ trebuia să fiŭ in aquea fragetă vērștă; dar toate trecea ușorŭ peste mine și nu lāsă in sufletulŭ meŭ urme nesterse, nevindecate, quari să mē muncēscă fŃră conțenire. Ŗi atunci sufferiam, vŃindŭ să amŭ unŭ que necunoscutŭ, dar aquea dorinția se putea adese implini fŃră greutate, și nu mi coprindea sufletulŭ intr'unŭ cercŭ de ferŭ; impressiunile era desse, dar micŭ ca și vērșta mea, ușŃre ca și anii quari se strecură, fŃră să simțŭ fuga lorŭ.

melle; vērșta quea mai frumŃsă, quea mai încāntătoriă din vieția unŭ omŭ. In aquestă vērștă se formēsă vissele quelle mai desfățătorie, vissuri dzimbitŃrie, de fericire senină și durabile, de viitoriŭ strelucitŭ și triŭmfătoriŭ, mi de proiecte quari de quari mai răpitoriŭ prin lumea magică que desfășură in imaginațiunea nŃstră; quāte fantasie, quāte chimere quari ne preāblă cu farmecŭ prin viitorulŭ quelŭ mai frumosŭ, a quārii strelucire nŃ o copere nequŭ unŭ norŭ. Să și aducă aminte orŭ quine aquestă parte a vieției salle; și află-se coprinsŭ de durerile quelle mai crude, quŃ totŭ simte o dulce ușurare, o māngăiāre plăcută; unŭ balsamŭ de fericire se revarsă in sufletulŭ seŭ, fruntea i se mai inseniēsă iar; surisulŭ veselŭ mai sbŃră pe busele salle, o lume de dulci suvenirŭ se intinde inaintea lui, și tŃte in depărtare devinŭ mai frumŃse; in aquellŭ momentŭ ellŭ mai trāesce odată și totŭ i se pare cu multŭ mai frumosŭ de quātŭ era in aquea vērștă d'adevărātă tinereția; dar presentulŭ illŭ chiamă îndatŭ la vērșta lui quea tristă; i se pare qu'a eșitŭ dintr'unŭ visŭ fericitŭ, și își trece mână pe frunte vŃindŭ a mai opri aquelle suvenirŭ iubite.

Atunci eră, in aquestă vērștă frageta, in quare tŃte impressiunile suntŭ viŭ, plăcute și ne miscă îndatŭ, se descēptă in sufletŭ o dorinția întinsă pentru unŭ

que necunoscutŭ, nedefinitŭ, la quare amŭ voi să ajngemŭ, que amŭ voi să dobindimŭ și in quare credemŭ quŃ esiste fericirea nŃstră; ne lipsesce que-va que ne ar încāntă vieția dar nu putemŭ sci que, pare quŃ asceptămŭ c'o nerăbdare plină de fermecŭ que-va quare să ne transpŃrte in lumile que creāmŭ in azurulŭ cerului, pare quŃ aerulŭ quare respirāmŭ simțimŭ parfumulŭ dulce d'o flŃre necunoscută, ne pare quŃ simțimŭ attinsulŭ plăcutŭ allŭ unorŭ aripe ușŃrie, quŃ audimŭ sunete necunoscute de voci armoniŃse quari se perdŭ in sufflarea ventului; nu vedemŭ nimicŭ, nu cunŃsemŭ nimicŭ, dar sāngele circulă mai iute prin vine, inima nŃstră palpită și bate mai tare, și sufletulŭ noștru răpitŭ petrece dzlile intregi asceptāndŭ, c'unŭ deliciŭ nespussŭ, să vēdiă aquellŭ necunoscutŭ que revarsă intr'ensulŭ atāta fericire, s'audiă aquelle voci armoniŃse que ventulŭ seriŭ ŭ adduce din depărtare, să fiā transportatŭ d'aquea ființia invisibile a quārii resufflarea parfumată illŭ face să tressarā.

Ŗ vērștă neuitatŭ de orŭ quine a simțitŭ farmeculŭ teŭ nespussŭ tu remăi in vieția nŃstră o suvenire dulce, încāntătoriă, quare ne reaminte aquelle aspirăr divine către fericirea curatŭ, către viitorulŭ strelucitŭ quare se desfășură pe cerulŭ seninŭ, către aquea ființia necunoscută quare ne face să tressarimŭ la apro-

rile garante mi a le amesteka în trebile interio-
rie alle Românilor. Dar de ce *Sekslsls* n'a ad-
gat kâvntslâ kare amâ datâ kâ protestamâ la
psteri pentr violarea Konvengisiu kare este ga-
rantat de aceste psteri. Daka *Sekslsls* ne kondam-
nâ pentr ayeast protestare, arâ fi din parte'i snâ
aktâ de mare patriotismâ, sâ vaz Konvengisiu
violat, anslat, înlokstâ prin Reglamente, mi sâ
primeask ayeasta fâz a protesta la psterile kare
ne a garantat'o, fiind-kâ atnâ se kalk. Asto-
nomia Dierii? Eatz kare este adevratslâ patrio-
tismâ dâz *Sekslsls*.

Amâ protestatâ mi vomâ protesta de kâte ori
se va face o assemine violare mi pentr mai mlte
kâvinte kare le amâ datâ în artikslslâ nostrâ *Viola-
rea Konvengisiu*.

Eatz ce trebia *Sekslsls* sâ fakz. Daka nâ
i-a plâkâ kâ amâ attakat dreanta Adânrâi pentr
kâ a kâkâkâ Konvengisiu trebia sâ ne kom-
batz kâ kâvinte, sâ demonstrare kâ Adânrâia a
fostâ în legalitate, kâ Konvengisiu îi permita
sâ resningz snâ denstatâ kare n'a fostâ osânditâ,
kâ votslâ seâ esekstatâ n'a kâkâkâ niçi drentslâ
Tribnalelor, niçi prerogativa Komissisiu Centrale.
Amâ fi ingelesâ assemine polemikz; poate daka
da kâvinte ar fi avstâ drentate.

Dar kâ vorbe nâ se face polemikz, kâ vor-
be nâ se kombat kâvinte, kâ vorbe nâ se akâz
oameni, kâ vorbe nâ se dovedeste nimikz, vorbele
remzâ vorbe.

De la înçenstâ amâ aretatâ ce este polemika
mi kâz trebiâ a fi fâkâz, kâ demnitate de es-
pressiuni mi kâvinte serioase.

Ayeasta amâ renetat'o mi Konservatorâi Pro-
gresistâ, o renetamâ astz-zî mi *Sekslsls*.

Noi venimâ kâ fâza kâratz, nenpatz, niçi o
datz romitâ; niçi o datz nâ vomâ veni înainte kâ
persoane, kâ vorbe mi kâ espressiunile de kare
vomâ vorbi. Totâ ama de kâragi mi sinçeri sâ vîz
mi adversari nostri.

Akâz, dâz lînga înmîrare de vorbe din *Se-
kslsls*, sâ venimâ la forma ayeastor vorbe, mi jâ-
dece ori çine daka assemine espressiuni notâ fi
nâsse într'znâ jârnalâ kare se lîntz pentr prinçine.

Esemle: *fantz rsvinoasz, ridicolâ, dragz* mi
ayeast frase famoasz kare resnânde la ce amâ
zissâ noi kâ denstagi liberali din Kamerz, în-
prezntz kâ ministrii, aâ protestatâ prin votare kon-
tra ayeastei violari. Eatz frasa. *Ama dar dâz
tine nâ aâ fostâ liberali de kâz dd. ministrii... mi
oameni lorâ saâ kâz se zîvea ne limba veke lî-
gatori lorâ de talere . . . of . . . of . . .*

Sekslsl ne mâstrz k'am attakat Adânrâia pentr
zn fant kânoskâ, mi ce face? lîngatori de ta-
lere ne çeia ce am kreztâ liberali în Adânrâie,
28 denstagi. Lâssmâ alte espressiuni adressate la
Nacionalsl *gstrâiosâ*.

La ce skoale, la ce profesori seriomî la ce
astori klassiui a stâdiat *Sekslsls* assemine stilâ,
asemini frasi, assemine espressiuni! *Sekslsls* se a-
dresseaz kâtre nsblikâ, apoi întrebâ ne *Sekslsls*
prin ayeast felâ de skriere se konvinge nsblikâ,
se formeaz limba, se desvolteaz gâstslâ? Prin
ayeast felâ de skriere se însur simnata mi stima?

Kiar daka se gâseskâ sni sâ attache kâ es-
pressiuni nedemne, injârtorie pentr çellâ kare le
arâkz, sn jârnalâ seriosâ sâ kalce neste dâusele
kâ disnegi mi se va ridika mai mlstâ înamîca
nsblikâ ne kare e datorî sâ lîz resnektese.

Mai renetamâ kâ polemika trebiâ sâ fîz se-
riozâ mi demnâ, strânsâ în marginile bneî kâ-
viinge mi basatz ne argumete logice.

În polemikz adversari sâ fîz konvinimi dâ-
pre çea ce se lîntz, sâ vie kâ sinçeritate, kâ fe-
dele kârate, mi gra niçi o datz nâ se va anponia
de dânmî. Fîz kare poate se gâzâz în ideile
salle, dar amândoi remzâ resnektagi.

RADU IONESCU.

**Circulara D-lui ministru din-lăuntru
câtre Rabinii Israelii din Moldavia.**

Domnilor!
Pâmîntsl României aâ fostâ nâsrea snâ pâmîntsl

de tolerançz religioasz mi de osnitalitate. În timnâ
kând în mlte Statzi, în altele mlte mai civilizate de
kâz Prinçinatele, prinçipi vostri eraâ nigonigi în kre-
dinga mi în avere lorâ, ei gâsiâ mi pentr zna mi
pentr alta snâ asilâ sigzrâ în patria noastrâ. Ayeast
dearz trebsie dar sâ devie o patrie mi pentr d-voa-
strâ. Snre ayeasta koreligionari d-voastre n'aâ de kâz
sâ ne dovedeaskz, kâ ei ingelegz trebsinga znei patrii
kâ ei nâ mai voeskâ a fi o dearz în dearz, o nagie
în nagie. Din nenorocire, afarz de onorabile ekvengii
mâgimea aâ stârsitâ a remzâea strâini în mizloksl
nostrâ, strâini prin limbz, prin portz, prin demînderi
mi însmî prin interese, ba kiar strâini mi prin okz-
misire; mslgi nâz astzâ preferz iurisdikçiei derei,
kare le-aâ datâ adânostâ mi lokçingâ, kare nre mslgi
din d-voastrâ aâ îmbogzçitâ mi ure toçi i-aâ îmbro-
domatâ! Din ayeastz posiçie isolatâ în kare v'agî di-
nstâ s'aâ nâskâz în sinsl nâslslsl nostrâ mai mlte
prejâdege mi o vederatz antinatie în kontra koreligio-
narilor d-voastre.

M. S. Domnsl Prinçinatelor-Ûnite mi ministrii
sei nâ doreskâ însz mai bine de kâz de a lakra la
stergerea tâtlorz zrelorâ dintre deosebii lokçitori ai
znâ mi ayeleia'mî dâri, de kâz a adâce o obsteaskz
înfrâgire între toate klasele nâslagiei, fâzz nâvire
kâzâz originz mi religie. Gâvernsl, avzndâ ayeastz
doringz, nâ face de kâz a zma nobilei mi civiliza-
çiei imâslsl nâçese din sinsl marei Adânrâie a derei
din 1857, kare, în nemâritorsl ei programâ, aâ înskri-
sâ mai'nainte de toate libertatea religioasz mi liberta-
tea çivilz pentr toçi ayei ce lokçeskâ ne pâmîntsl
României!

Gâvernsl va nâne toate silingele sale pentr a
face, ka din ce în ce mai mlstâ, ayeastz programâ
liberalâ mi konsingitâ prin Konvengie din 7/10 Avgst,
sâ devie snâ adevrâ! Toate stârsingele noastre însz
vor remzâ zâdarnice, întrz kâz însmî d-voastrâ mi
koreligionari d-voastre nâ ne veçi veni în ajstorî,
otzrândz a vâ nâvî mi a fi fiil derei, adekz, a fi
Români.

Çitâgîvz la koreligionari vostri din Anglia, din
Frangia, din Germania; çitâgîvz kiar la ayei de o
kredingz kâ voi din România de neste Milkov. Kâz
de denarte ei s'aâ înlçatâ prin gradsl lor de çiviliza-
çie, mi kâz de mlstâ le-agi remasâ în zrmz. Este
dar mai mlstâ de kâz timnâ, ka sâ vâ nânegi la lakra.
De vroigi sâ aveçi dritzri în ayeastz dearz, mai în-
ainte de toate, înmîngi datorîngz! Resnata vine nâs-
rea dâz servigi, mi dritsl dâz datorîngz. Xotçri-
çivz a lsa parte la toate grezçigile Statzsl; xotçriçivz
mai alesâ a dovedi Românilor, kâ nâ mai vroigi a fi
strâini în mizloksl lorâ! În timnsl marei noastre mim-
kâri nacionale din 1857, znâ nâmerâ dintre d-voastrâ
s'aâ fostâ rostîtâ kâ entziasmâ. mi aâ lkratz kâ
energie pentr marea noastrâ idee: Ûnirea. Zmâgî
mildei ayeastorâ barbaçi demni de toate lasda. Venigi
în ajstorisl gâvernslsl! Fîçî kredinçiomî religiei strâ-
momilor vostri; denartâ de noi ideea de a ne atinge
kâz de nâgîn de libertatea konmtingei Dar în çele
çivile, nâzçigî totz ce vâ poate deozbi de çeilalgi
lokçitori ai derei, totz ce poate nâne nâ nâslsl nostrâ
în drentate de a vâ nâvî mi de a vâ kalifika de strâ-
ini. Skoalele noastre vâ sânt deskise; trimitigivz ko-
ni ne bançele lorâ. Armata noastrâ are trebsingz de
a snori în nâzçie; tineri vostri sâ între în mîzçile
ei. Nimikâ mai mlstâ nâ poate face a kâdea prejâde-
gele, nâ poate kontribi a nânte mi a konsolida înfrâ-
girea între fiil vostri mi ai nostri de kâz skoala mi ar-
ma! Kamaraderia întemeiatz ne bançele çelei dintz
mi în mîzçile çelei din zrmz este dârabilz kâz mi viaga.

Mai este çeva kare nâsre va fi o stabilz strâni-
rei antinatiilor mi prejâdeçilor nacionale, znâ ce foarte
zrtâ, foarte jâknotorâ însmî demnitatei voastre de
bârbâçi; ayeasta este portsl strâni adontatâ de znâ
mare nâmerâ dintre d-voastrâ. Nîkçirea, afarz de kâz
tâ în snele nâzçî a le Poloniei, ayeastâ portz nâ se mai
întrâsingeaz de kâz koreligionari El vâ nâne în
stare disnâkâz kiar nâvirei okilor; mi isolândz
între toate klasele soçietzçii, vâ esne glâmelor mi
kîar brstalitçigilor gloatelor. Vâ invitâ dar, Domnilor
ka sâ vâ servigi de toate astoritatel moralz ce aveçi
asupra koreligionarilor vostri, snre ai adâce la otzçirea
de a se lençda de znâ kostzçmâ ridiksl mi de adon-
ta portsl zroneanâ admisâ de toate klasele znei soçie-
tâçii civilizate. Întrz ayeasta mai kâ deosebire, fakâ
nâ anelz tinerilor. kari nâsre sânt mai înviabil
pentr progres mi reformz.

Sântemâ în sekçisl pronçimiei, în sekçisl min-
nelor. Nâmai Israeligi în marea mimkare ar sta ne
lokâ? Nâmai ei ar remzâea sâzâ la anelz ce li se
face de a merge înainte?

Ez vâ vorbeskâ seriosâ; gâvernsl auteantz de
la d-voastrâ o grabnikz înmîngie a indemnslz ce vâ
fakâ, mi mai în sneçialz în nâvire portzsl. Noi nâ
nâstemâ a mai tolera în lîzntz oramelor noastre, ka o
klasz nâmeroasz a nâslagiei lor, prin kostzçmâ ei
strâni mi ekvengionalz, sâ jikueaskz sâzçentibilitz-

gile çeloralte klase, se renesinte znâ elementz isolatâ
mi nâzngz prinçinsl de fâsie, sâ întregie o animo
zitate denlorabilz, mi kiar prin konflikte tângsibile
dar kare prin isnitâ se dovedeskâ kâ se potâ întmpla
sâ komuromite însmî ordinâ nsblikâ. Amtentâ dar
de la koreligionari d-voastre o grabnikz adâce în
înmlinirea a seriosei mi otzçitoei invitagi ço vâ fakâ
Vâ invitâ, Domnilor, ka ayeastz çirslarz ce adreseçz
la toçi Rabinii israeligi din Moldova, sâ se çeteaskz
în trei sâmbete deapzndsl în sinagogele d-voastre.

Vâ invitâ sâ rânândegi kâ sîriositate la anelz
ce vâ fakâ. Zmârea d-voastre va fi çea mai bnâ
dovadz, de ce poate dearz sâ amente de la korelio-
gionari vostri, mi prin zmare, mi de ce gâzçurâ
înmlginei sale Domnsl Prinçinatelor-Ûnite va trebi
sâ fakz pentr îmbzntzçirea moralz mi materialz a
Israeligilor.

Prîmigi, Domnilor, esnesia deosebitei mele
konsideragi.

Ministru trebilor din lăuntru.
M. COGALNICEANU.

UNA, ALTA
Omenî și ministere.

Dulce e puterea, dulce e mârrea, dulce e
ministeriul! În țerra tâtâ de la Carpați și pânâ
la Dunâriâ nu s'a vorbitâ și nu se vorbesce de
quâtâ: aâ çâçutâ ministrii? quari suntâ minis-
trii? Ori unde veî merge, ori pe quine veî in-
tilni, n'auçi de quâtâ: aâ çâçutâ ministrii? quari
suntâ minintriî? O septâmânâ, bunâ dimineçia nu
s'a mai datâ, salutarea era: aâ çâçutâ ministrii?
quari suntâ ministrii? Êço quâte-va dialoguri fo-
tografiate:

No. 1. — Ai auçitâ? — Que? ministrii
quei noçi? — Açi! nu se schimbâ ministe-
riul. — Ia taçi frate, nu se pôte; suntemâ per-
duçi. — Que spuî eû, amâ aflat'o de la locû
sigurû. — E, apoi? Que se face țerra? Unde
mergemû? Bre! bre! que pècecate pe bieta țêr-
râ! — Groçavû lucru, que e dreptû; mergemû
reû, se încurçz lucrurile, și, çeû, eû nu sciû que
o sâ ne facemû. — E, açi! a fostû țerra nôstrâ
osânditâ. Adio — adio, frate.

No. 2. — Ascultâ, nene! — Que lucrû? a
çâçutâ? — S'a dussû, nenîçorule, s'a dussû acu-
ma, și nê amû dussû și noi! — Açi! nu este
adeveratû, minciune: ascultâ, sâ nu êssâ vorbâ,
amû aflatû sigurû quô nu cade, și mi-a venitû
inima la locû. Nu te teme, lassâ, nu perçi slu-
jba. — Dar sciû quô esci curiosû frate; mi-a
spussû unû directorû. — Adeveratû? — Peste
douê çille ne plimbâmû în Cismegiu. — E a-
poi? — Vai de țerrâ, atâtû sciû; uite que spuî
eû, se duce bieta țerrâ, se prâpâdesce, — Bine,
țerra ca țerra, dar noi? — Ai dreptate, iar daçi a-
farâ; que blestemû pentru țerra asta sâ nu mâr-
gâ ea înainte; cum o sâ mergâ cu atâtea schim-
bâri? — Negreçitû, unde mergemû? asta nuî
glumâ. — Açi e datû de la Dumnezeû, que sâ
çiçi? — Açi, dar e tristû lucru pentru țerrâ,
Sâ ne vedemû cu bine. — Sâ dea Dumnezeû.

No. 3. — Însfârçitû illû dette jossû bravo!
— Asta era sigurû, se putea altû-felû? — Par-
blen! asta ministeriul era, mon cher, bine quô
scâpâ țerra. — Mare victoriâ, mon cher, eramû
disperaçi de țerrâ cu ministeriulâ asta, o ducea
în abissû. — Și que antete, mon cher, asta era
fatalû; atacuri, injurâture, ocâri, caricature, po-
reçliçi, flueraçi, nimicû, niçû nu se turbura. Cu
tôte astea s'a dussû, bravo! Sâ facemû o mani-
festaçiâ — Mai e vorbâ, mon cher; nê a venitû
timpulû acum, și destul amû aseptatû și amû
sufferitû, destul amû strigatû și nê am luptatû. —
Que fonçione o sâ ei tu? — Sciû eû, mon
cher, nu m'amû decisû âncô, dur tu? — Niçû
eû pânâ acum, quare çiçi tu sâ iaû? — Sâ mai
vorbimû, sâ ne mai intilnimû. — Da, da, mon
cher, de sêrâ în Pasagiû. Adio — Au revoir.

No. 4. — Cum se pôte, cocône Iancule? —
Cum se pôte asta bezdâdea? — Zaverâ, zaverâ,
suntemû prâpâçiçi, frate. — Fiu, fiu, fiu, reû amû

catandisitū, que ne facemū, bezdada? — Que ne facemū, cocóne Iancule? que ne facemū? Auđi necinste pentru țerra, roșii, frate, roșii, nebunii, mojićii, desculții să aibă oblăduirea țerrii? — Suntemū prăpădiți, bezdada; până eri își bătea jocū de noi, ne zugrăvea cu islice, ne striga tombatere, dar astă-đi, astă-đi ne despóia, bezdada, ne dă țiganii cu uido pe uliție. — Bine, cocóne Iancule, que face Allū nostru, que face? și procopsitulū quare serie în gazette que mană nē a făcutū? numai vorbe și de alla, nu'llū ascultă nimeni, ridū toți de densulū și'llū face mai tombateră de quātū noi. — Uite'llū bezdada, quō vine și ellū. — Aferim, ne făcuși trébă, procopsitulū! — Lassă quō e bine. Nu scii isteria țiganului urcatū pe craca que singurū o tăia? — Adicō zavergii o să cađiă singurī ca țiganulū. Bată-te să te bată, totū muca-litū. Ascultă. Allū nostru nē a đisū să mergemū la consoli să spunemī quō e zavere. Que đice capulū teū? — Nu e reū să mergeți. Eū amū să scriū să învieze tóte tombaterele. — Să te vedemū, dar cam ridū ómenii de tine. Aide cocóne Iancule, să ne adunămū și să mergemu.

Etă que se đice în lume de ómenī și de ministerie.

Este ministru, nu este ministru: deosebire mare, questiune de viețiă și de mórte.

Unii se bucură, alții se 'ntristeasă; totū se schimbă în viețiă. Unii întindū mésa lungă plină de óspeți veseli, amabili, cu surisulū pe buse, ascultândū tóte, aprobēndū tóte; alții tristi își vedū mésa redusă la quea mai mică espresiune, scaunele góle, tăcere și singurătate.

Este ministru, nu este ministru. Que pal-pite que neastimpăru, que neodină, que visuri desfătătorie, que proiecte măgulitorie de mărire, de onóre, de respectū. Unii se scólă diminētia în mijloculū urárilor, felicități, lăudați, înălțați până la ceruri; să uită în oglindă și se vede mai frumosū, ascultă p'alții și se crede mai în-vēțiați, se uită la portofoliū strelucindū pe mésa și se convinge quō pentru aquēsta a fostū născutū și destinatū, și cu fația rumenită de bucuriă îi đice amicalé; „Dragă portofoliū, cu quātă nerăbdare m'asceptai tu pe mine! tu să fi confidentulū meū, amiculū meū nedespărțitū, cu tine să mă culcū, cu tine să mă scolū, cu tine să ămbli ori unde. Esci slabū acūma dar te voiū nutri numai cu proiecte, și vei fi admiratū și doritū.“

Alții se desceptū din somnū de mai multe ori turburați de visuri perfide, ascultă cu atențiune s'auđiă vr'unū sgomotū de voci p'afară, ascēptă cu nerăbdare să vėđiă ușiā deschisă de mánuse albe și fracuri negre; se uită mereū la oră și đice: e cam tărđiū, dar n'a trecutū timpulū; nu dejunēsă singurū quoci póte s'aibă mulți óspeți, dar nimicū, tăcere și singurătate. Se în-bracă, esse pe uliție, privindū în tóte părțile, dar nimeni nu se opresce înainte'i, nimeni nu'llū salută; déca din nefericire đaresce vr'unū portofoliū pe la magazine, suspine îi innēcă peptulū, pune ochii în pământū și trece repede! dar mai înainte întilnesce din nefericire pe rivalulū seū și fația i se aprinde, inima i bate și mai tare și picioréle i se immóia.

Vē gāndiți bine quō nu este pucin lucru să fi ministru ori să nu fi.

Să fi ministru va să đică să ai putere, și puterea este lucru mare; puterea este lingușită.

Quāndū esci ministru și intri într'o casă, que amestecū, que întrecere de salutări! toți se scólă odată și scaunele se dau tóte în deretū; D. ministru e bine? a dormitū bine? are poftă de mánecare? D. ministru e cam slabū, este que-va cam indispusū? este ostenitū de lucrare? que doresce Domnulū Ministru? Quāndū nu esci ministru que deosebire! Intri și abia capeți o miscare din capū ș'unū scaunū aretatū cu mánă. Vorba urmēsă despre timpū. Urită vreme este afară, domnule Cutare, s'a trecutū cu atăia plóia,

ași vré să mergū să vėđu o pelerină, și închipesceți că visitiulū s'a dusū. Deu, Musiu Cutare, s'a trecutū cu slugele.

Déca esci ministru și te areți în teatru unū murmurū se ridică din tótă salla: a venitū cutare ministru și nimeni nu se mai uită pe scenă, toți își îndreplesū privirile spre fericita loge și surisulū de mulțiemire sbóră pe tóte fećiele! iar déca nefericitulū rivalū stă în vr'o stallă, oftāndū își pune capulū între mánī și se gāndesce cu filosofią la deșertăciunea lumii.

Este mare lucru puterea. Unii đicū quō este deșertăciune, quō este trecătoriă, quō este unū fumū, unū visū; alții đicū: póte să fiă ori que însă este frumósă, pré frumósă, iubită, cāntată fiindū-quō este lingușită. Te uită la toți quāți au putere și veđi quō ori quine e lingușitū:

Usurarulū de coonașū cheltuitorū,
Coonașulū cheltuitorū de părăsitū;
Allegētorulū de deputatū,
Deputatulū de ministru;
Ministrulū de prefectū,
Prefectulū de sub-prefectū,
Sub-prefectulū d'arendașiū!
Boerulū mare de ciocoiū
Ciocciulū de slugă;
Redactorulū de tombateră,
Tombatera de nebunū,
Nebunulū d'unū altulū mai secū;

Și ast-felū veđi quō ori quine este lingușitū și lingușirea este plăcută, și puterea este lingușită și quine are putere mai multă este și mai multū lingușitū.

CINE-VA.

ODA

LA

ROMANIA

Māndră te ridică, patriă iubită!

Jună Romāniă, țerră fericită!

Māndră ađi privesce înainteā ta
Viitorulū d'aurū que de strelueire,

Și de nemurire

Fruntea-ți radiósă va incununa!

Saltă Romāniă! astăđi pentru tine

Cerulū își deschide porțile divine;

Sórele de viețiă ađi a resăritū,

Și a lui splendóre chipu'ți luminēsă,

Miscă, re'nviēsă

Suffletu'ți quellū mare, ađi întineritū.

Inimele tóte batū electrisate,

Batū în ori que pepturi, vii și infocate;

De simțiri înalte fećiele zimbescū;

Magică vigóre braćiele întinde;

Sāngele s'aprinde;

D'un divinū orgoliū ochii strelucescū.

Gloria trecută, lupte colossale

Que aū făcutū celebre cāmpurile talle,

Bravele armate, falnicii eroi,

Aquila superbă, tóte re'nviēră

Tóte astăđi éră

Vechia lorū mărire respāndescū pe noi.

Multe chinuri grele aū trecutū pe tine,

Multe timpuri triste dus'ai în suspine,

Quāndū o sórte crudă crudū te urmăria!

Nobila verginā! māndra'ți frumusețe,

Dulcéa'ți tinerețe

Sub noróse ceruri în plānsori peria.

Tristă Romāniă, fruntea ta isbită

De furtune negre, palidă, rānită,

Pórtă urme triste, urme de dureri!

Quāte vii dorinție și iubite visse

N'au remasū închisse

Și s'au stinsū în sēnu'ți fōră de puteri!

Dar de locū nu stinse lunga suferințiă

Nici a ta speranțiă, nici a ta credințiă.

Cum mai falnicū leulū, férrele spāngāndū,

Cóma își ridică, ast-felū Romāniă,
Plină de mândriă,

Tu te scolī mai forte de dureri scāpāndū.

Unde'i tiranie, e și resbunare;

Ura e descēptă unde'i apāsare;

Și poporū'n lanțuri este unū vulcanū,

Quāndū a lui māniă iute isbucnesce,

Flacări respāndesce,

Lavā'n quare pere ori și que tiranū.

Nu e națiune queea quare n'are

Foculū libertății, focū de nēatfnare

Șo credințiă viă, tare'n viitorū;

Libertatea pune viețiă în popóre,

Ea le dă vigóre

D'a sdrobi tiranii și puterea lorū.

Astă-đi Romāniă tē-ai făcutū iar mare;

Māndră de trecutū'ți, astă-đi cu'nfocare

Fruntea'ți applectă iar ai ridicatū;

Singură, dar tare în a ta credințiă,

Nobila'ți dorințiă

De Unire sântă ai realizatū.

Mergi, acum 'nainte liberă, frumósă,

Și arētă lumii fruntē'ți radiósă

Unde toți să vėđiă quātū ai strelucitū!

Gloria s'aprinđiă suffletulū teū mare

Și cu infocare

Mergi spre viitorulū que'ți e pregătū

Fă-te Romāniă mare prin unire,

Singura putere quare la mărire

Pe Romāni va duce mândri, fericiti.

Nu veđi tu trecutulū quātū a fostū de mare?

Nu admir'ori quare

Que făcea romāni quāndū era uniți?

Vechiele stindarde flutura destinse,

Mii de cete mândre de curagiū aprinse

Totū prin biruinție aquila ducea;

Que străini gāsit'au pe romāni vr'odată

Fōră să se bată?

Quine călcă țieră și mai rămănea?

Etă c'ađi Unirea strelucesce éră,

Libertatea varsă foculū seū pre țerră,

Inime romāne, vē inflăcārați!

Sānge te aprinde, curgi ca focū prin vine!

Flacare divine,

Libertāt' iubire! ne electrisați!

Voī que în mărire, lauri și cununie

Streluciți acūma, umbrelorū strebune!

Vechi eroi ai țerrii, mândri de noi fiți;

O Michaiū și Stefanū! umbre glorióse

Fiți acūm voióse,

Treceți peste țieră, astă-đi s'o priviți.

Dorulū vostru nobilū astă-đi se'mplinesce,

Romāniă tótă una se'ntăresce,

Nu mai o putere, nu mai unū poporū

Facū Romāni astă-đi, ș'ast-felū ei vor merge

În viitorū a șterge

Reulū que apāsarea lassā'n sēnulū lorū.

Ast-felū Romāniă, liberă, unită

Iute va deschide pórtă auritā

Unei vieți nouē, gloriósū destinū!

Que poporū mai veselū s'afflă ađi în lume?

La iubitu'ți nume,

Quine nu tresare este unū streinū.

Principi vechi ai țerrii, quāte suvenire

De virtuți sublime, d'eroismū, mărire,

La allū vostru nume, vii se'nufflețescū!

Priveghiați din sfera vóstră strelucitā

Patria iubită!

Alle voastre fapte suffletulū mărescū!

Și tu, sóre splendidū, stea eternū aprinsă;

Sēntă libertate, flacără nestinsă!

Viețiā ta revarsă peste țieră mea.

Arđi în ori que suffletū, ș'ori que peptū coprinde

Și d'amorū l'aprinde.

Mérgă Romāniă sub privirea ta!

RADION.